

HE 14472021
Suojeleasiantuntija Liisa Toopakka
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi polttoturpeen verotusta koskeviksi muutoksiksi

Luonnonsuojeluliitto kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja toteaa seuraavaa:

Turpeen käytön puolittaminen vuoteen 2030 mennessä ei ole riittävä tavoite

Suomen luonnonsuojeluliitto pitää hallituksen tavoitetta vähintään puolittaa turpeen energiakäyttö vuoteen 2030 mennessä riittämättömänä. Turpeen poltosta on luovuttava mahdollisimman pian siitä aiheutuvien korkeiden päästöjen vuoksi. Nopea turpeesta luopuminen on linjassa Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa.

Turpeen lattiahintamekanismi jäänee tarpeettomaksi päästökaupan korkean hinnan vuoksi

Päästökaupan hinnan odotetaan nousevan entisestään kiristyvien EU:n ilmastotavoitteiden myötä, joten todennäköisesti lattiahintamekanismi jää tarpeettomaksi.

Turpeen verotuksen keventäminen on toimi väärään suuntaan

Turpeen verottoman käytön alarajaa on tarkoitus nostaa 5000 MWh 10 000 MWh siten, että verottoman käytön raja koskee jatkossa kaikkia laitoksia. Toimenpiteen suuruusluokka vastaa turpeen verotuksen keventämistä eurolla megawattitunnilta, ja sen kokonaisvaikutus valtiontalouteen on noin kuusi miljoonaa euroa.

Energiaverotusta tarkastellut työryhmä on esittänyt raportissaan¹, että turpeen verohyödyistä tulisi luopua asteittain, joten nyt tehtävä muutos vie meitä vastakkaiseen suuntaan. Luonnonsuojeluliiton mielestä turpeen veroedusta ja verottomasta käytöstä tulisi luopua mahdollisimman nopeasti, emmekä pidä verotuksen keventämistä ilmastokriisin tässä vaiheessa järkevänä tai perusteltuna.

¹ <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162425>

Suunniteltu kevennys on porrastetusti voimassa vuoteen 2029. Näin pitkäaikainen tuki kasvihuonekaasupäästöiltään kivihiiltä suuremmalle energiamuodolle ei ole hyväksyttävä.

Turpeen tukeminen vaikeuttaa päästövähennysten tekemistä erityisesti taakanjakosektorilla, jolla päästöjen vähentäminen on ollut jo valmiiksi vaikeaa.

Oikeudenmukainen siirtymä tulee turvata ilman turvealan tekohengitystä

Vaikka verokevennyksen tavoitteeksi mainitaan turvealan yrittäjien ja työntekijöiden tukeminen ja oikeudenmukaisen ja hallitun siirtymän takaaminen, verohyöty kohdistuu turvetta käyttäviin yrityksiin, eikä nyt esitetyn verohelpotuksen vaikutuksia turvealan yrittäjien tai työntekijöiden tilanteeseen ole selvitetty.

Siirtymää irti turpeesta tulisi tukea ilman, että turpeen energiakäyttöä tekohengitetään kansallisin tukitoimin. Oikeudenmukaisen siirtymän suunnittelua helpottaisi selkeä luopumisaikataulu energiaturpeen käytölle. Siirtymän oikeudenmukaisuutta voitaisiin varmistaa esimerkiksi kohdistamalla tukitoimia turvealan työntekijöiden ja yrittäjien uudelleentyöllistymiseksi sekä tukemalla investointeja polttoon perustumattomiin energiamuotoihin.

Tavoitteeksi tulisi ottaa turpeen korvaaminen polttoon perustumattomilla vaihtoehtoilla

Tällä hetkellä puun polttaminen on laskennallisesti hiilineutraalia päästökauppasektorilla, vaikka todellisuudessa se ei sitä ole. Puun polton lisääminen ei ole kestävä ratkaisu ilmaston tai monimuotoisuuden kannalta. Turpeesta luovuttaessa on tärkeää varmistaa, että se ei korvaudu puulla. Jotta investoinnit polttoon perustumattomiin vaihtoehtoihin tulisivat polttamista kannattavimmiksi, voitaisiin tukea polttoon perustumattomia vaihtoehtoja ja verottaa puun polttamista.

Lisätietoja: suojeluasiantuntija Liisa Toopakka, puh. 040 504 29 89, liisa.toopakka@sll.fi

Suomen luonnonsuojeluliitto – Finnish Association for Nature Conservation

Itälahdenkatu 22 b A, FI-00210 Helsinki, Finland | tel. +358 9 228 081

www.sll.fi | toimisto@sll.fi